

Kategorie: Firemní slídl

Vítěz za rok 2023: Innovatrics za biometrický systém Fingera

Fingera je systém, který využívá biometriku rozpoznávání tváře nebo otisku prstů pro autentizaci zaměstnanců v docházkovém nebo přístupovém systému, ale také třeba při výdeji potravin v kantýnách. Systém dodávaný společností Innovatrics využívá podle informací této společnosti na 1200 firem v Čechách i na Slovensku. Prezentace produktu nicméně vůbec nereflektuje citlivý charakter biometrických údajů zaměstnanců, včetně mnohem přísnějších pravidel pro jejich zpracování podle GDPR, které v zásadě vylučuje jejich smysluplné využívání k jakýmkoli účelům na běžných pracovištích.

Společnost Innovatrics se sama prezentuje jako světový lídr „v oblasti biometrických technologií pro identifikaci a ověřování osob na základě otisků prstů a detekce tváře“. Systém Fingera pak tyto nástroje využívá podle požadavků zákazníků pro docházkové systémy, které eviduje příchody a odchody zaměstnanců, dále pro přístupové systémy v rámci přístupového systému, který umožňuje zabezpečení a evidenci průchodů a vstupů do jednotlivých částí objektů, a nakonec i stravovací systém, který mimo jiné umožňuje výdej jídla na základě rozpoznání tváře konkrétního zaměstnance v kantýně.

Biometrické údaje patří podle GDPR podobně jako třeba zdravotnická data nebo genetické údaje mezi takzvané zvláštní kategorie údajů. Specifikem biometrických údajů je, že jsou neměnné, což s sebou nese vysoké riziko jejich zneužití. Jestliže unikne databáze s identifikačními údaji a hesly nebo čísla bankovních karet, je to problém často s nepříjemnými důsledky, které ale mají obvykle časově omezený dopad. Únik biometrických dat, která člověk nemůže změnit a přitom se využívají stále častěji v různých oblastech, je ale často katastrofou, která může mít důsledky po celý lidský život.

Na zpracování biometrických dat se tak vztahují omezení, která znamenají, že v běžných provozech lze biometrické údaje používat pouze s výslovným souhlasem subjektu údajů. Zde pak zaměstnavatelé narazí na zásadní problém, že podmínkou platnosti souhlasu je, že souhlas musí být svobodný. Zaměstnanec tedy musí mít skutečně reálnou alternativu, která mu umožňuje bez jakýchkoli postihů souhlas se zpracováním biometrických dat nedávat. V praxi to znamená, že by zaměstnavatel musel udržovat vedle biometrického systému i plnohodnotnou alternativu, která není spojena se zpracováním biometrických dat. To samozřejmě podstatně snižuje smysl zavádění biometricky pro uvedené účely. Z prezentací společností, které systém využívají na webových stránkách www.fingera.com, se přitom nezdá, že by možnost odmítnout využití biometricky zaměstnanci reálně měli.

Ačkoli jde samozřejmě primárně o odpovědnost správců, tedy zaměstnavatelů, kteří by měli být za zavádění biometrických systémů bez právního titulu ke zpracování dat, sankcionování ze strany Úřadu pro ochranu osobních údajů, je zarážející, že společnost Innovatrics tuto klíčovou nevýhodu v prezentaci systému Fingera zamlčuje. Nabízením tohoto systému bez uvedení rizik zpracování biometrických dat a zákonných limitů tak společnost přispívá k oslabování ochrany osobních údajů zaměstnanců.

Zdroje:

- <https://www.fingera.com/cs/>
- <https://www.lupa.cz/pr-clanky/biometrie-se-etabljuje-na-pracovistich-usnadnuje-kontrolu-i-administrativu/>
- <https://www.epravo.cz/top/clanky/zpracovani-biometrickych-udaju-zamestnancu-109845.html>
- <https://www.vema.cz/cs-cz/evidence-pracovni-doby-pomoci-biometrickych-udaju-zamestnancu#:~:text=Zpracov%C3%A1n%C3%AD%20biometrick%C3%BDch%20%C3%BAtaj%C5%AF%20zam%C4%9Bstnavatelem.hash>